

Osmunda regalis L.

Família: OSMUNDÀCIES

Falguera reial o falguera d'aigua

Aspecte general

Autor: Enric Bisbe

Morfologia identificativa

Planta herbàcia amb tiges subterrànies de les quals surten fulles grans, amb un pecíol molt llarg i dividides dues vegades. Es diferencien fulles fèrtils i fulles estèrils, les primeres portadores d'espòrangis globulosos agrupats a la part apical.

Panícula d'espòrangis / Fronda estèril

Autor: Enric Bisbe

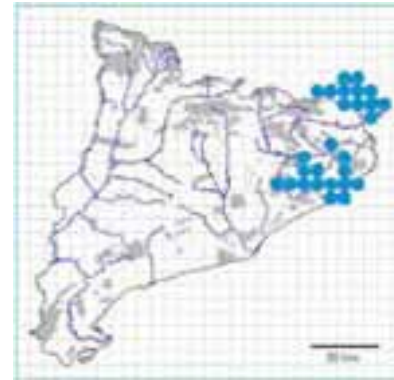
Fenologia

Els espòrangis apareixen a finals de la primavera entre maig i juny, i maduren al llarg de l'estiu. Cap al setembre les fulles s'assequen i no rebroten fins a l'abril de l'any següent.

Requeriments d'Hàbitat

A les Gavarres la trobem en cursos fluvials importants, principalment en indrets amb unes condicions d'ombra i humitat adequades. Vernedes (44.3432*), i altres boscos de ribera com avellanoses (31.8 C)

Distribució a Catalunya

Distribució a les Gavarres

Cites i localitats a les Gavarres

Citacions bibliogràfiques: Juanola (2003).

Dins del massís es coneixen 6 poblacions diferenciades. Les més importants a la conca del Daró, a la riera Verneda i afluents (sota la Vinya d'en Salvi, Prats d'en Mercader i una nova població al Vernegà^{JA}). Hi ha poblacions més reduïdes al Torrent d'en Genoer, i un peu isolat a la riera de Mavalls. En els darrers anys, les poblacions conegudes han tendit a créixer en nombre d'individus aparentment afavorits pel clima.

Comportament fitocenològic

A les Gavarres, creix a les capçaleres de les conques de la riera Verneda, del Vernegà i del Daró, principalment en vernedes i avellanoses ben constituïdes, així com en poblaments de freixes i pollancre en els torrents menys importants, això sí, sempre que l'aportació hídrica estigui assegurada durant l'estiu.

Interès de l'espècie

L'espècie resulta interessant ja que té uns requeriments ecològics de substrat, lluminositat i humitat, ben difícils de trobar en un context mediterrani com són les Gavarres. És indicadora d'ambients de ribera ben conservats, amb un bosc de ribera que li proporcioni suficient ombra, i amb un grau d'humitat edàfica important. Aquesta espècie és considerada protegida en l'EIN del Massís de Cadiretes, situat a tocar de les Gavarres, probablement no gaudeix d'aquest estatus a les Gavarres ja que en el moment de declaració de l'EIN no es tenia coneixement de l'existència d'aquestes poblacions.

Vulnerabilitat i factors d'amenaça

Es consideren com als principals factors d'amenaça aquelles perturbacions que poguessin degradar el bon estat dels hàbitats on es troben, concretament les tales abusives del bosc de ribera, i especialment tot tipus d'obres hidràuliques que puguin condicionar un mínim cabal durant l'estiu.

Un segon tipus d'amenaça a considerar deriva de la pròpia recol·lecció directa d'aquesta espècie, ja que els rizomes i les parts fèrtils s'usen en infusió com a remineralitzant, astringent i diürètic, propietats per les que localment és recol·lectada. En l'àmbit de les Gavarres, no és costum de fer servir aquesta planta.

Propostes de Gestió

Les principals propostes de gestió, passen per garantir l'existència d'un bosc de ribera que ofereixi un ambient ombrívol a aquests petits poblaments. Per aquesta raó cal evitar les tales, i especialment les actuacions amb maquinària pesada en l'àmbit d'aquests petits poblaments. Alhora les estassades periòdiques durant el període vegetatiu, podrien arribar a condicionar la viabilitat d'alguns individus.

Caldria evitar tot tipus d'obres hidràuliques com canalitzacions, en els trams de cursos fluvials on trobem les poblacions, ja que és una espècie molt sensible en quant als requeriments hídrics. Durant l'estiu, quan es desenvolupa, el sòl no li pot quedar sec.